

วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรม :

กรณีศึกษา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา

POLITICAL PARTICIPATION CULTURE OF YOUTHS IN MULTICULTURAL SOCIETY:
A CASE STUDY OF THEPHA DISTRICT SONGKHLA PROVINCE

เปรมศักดิ์ แก้วมรกฏ

Preamsak Kaewmoragot

สาขาการเมืองและยุทธศาสตร์การพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

Preamsak_jomja@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรม โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กับผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ และทำการตรวจสอบข้อมูลโดยใช้เทคนิคสามเส้า วิเคราะห์โดยใช้การตีความตามสภาพบริบท

ผลการวิจัยพบว่า ด้านลักษณะการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นจะเป็นไปในรูปแบบของการพูดคุยเรื่องการเมือง แต่ที่เป็นหลักคือการไปเลือกตั้งโดยส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญ ด้านลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่วัยรุ่นพึงประสงค์ ได้แก่ 1) ต้องการพื้นที่เพื่อใช้ในการแสดงออกทางการเมือง 2) การเลือกตั้ง 3) มีส่วนร่วมในการเลือกผู้ปกครองระดับท้องถิ่นด้วยตนเอง แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่น ได้แก่ 1) ครอบครัวปลูกฝังจิตสำนึกการเมือง 2) โรงเรียน ให้ความรู้เกี่ยวกับการเมือง 3) ชุมชน ต้องสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองขึ้นมา 4) ศาสนา ต้องปลูกฝังเรื่องความดีหรือสิ่งที่ควรประพฤติ 5) หน่วยงานทางการเมืองปกครองมีความสำคัญ เพราะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่น ได้แก่ 1) การศึกษา ที่ยังไม่ทั่วถึงโดยเฉพาะในหมู่บ้านที่ห่างไกล 2) วัยรุ่นติดยาเสพติดจนทำตัวนิ่งเฉยเรื่องบ้านเมือง 3) สภาพเศรษฐกิจครอบครัว รายได้ไม่พอเลี้ยงชีพทำให้วัยรุ่นสนใจแต่เรื่องปากท้องและทำงาน 4) การพนันฟุตบอลแพร่หลาย 5) เกรงกลัวอันตราย จนไม่กล้าเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมต่างทางการเมือง เพราะกลัวจะตกเป็นเป้าหมายของฝ่ายตรงข้าม

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมทางการเมือง, พหุวัฒนธรรม, วัยรุ่น, ลักษณะการมีส่วนร่วม

Abstract

The objective of this research was to study the political participation of adolescents in multicultural society. This study was a qualitative research. Through an in-depth interview, data were collected from key informants. Triangular technique was used to validate data. Contextual analysis was used to analyze and interpret data.

The results of this study indicated that the adolescents' political participation was characterized by political discussion. Mainly they went for election voting as they viewed it as the major citizen duty. The desirable political participation included 1) the space for political expression is needed, 2) the election is needed, and 3) the participation in electing local administrators by themselves is needed. In addition, the guidelines for enhancing adolescents' political participation included 1) family plays an important role to build

political consciousness of their members, 2) the schools should involve in the political education, 3) it is necessary for the community to build a political culture, 4) it is important to cultivate the good and moral conducts, 5) the administrative agencies play an important role as they have direct responsibility. Besides, the major problems and obstacles for adolescent's political participation included 1) people especially those in distance villages could not access to political education, 2) there were the problems related to drugs among adolescents, causing their political ignorance, 3) for social-economic status, the family had insufficient income, forcing adolescents' focus on working to support their life, 4) there was the problems of ubiquitous football gambling, and 5) adolescents were in fear of danger and did not need to interfere with political activities due to their fear of being the opponent's target.

Keywords: Political participation, Multiculture, Adolescents, Participation,

บทนำ

ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองและวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ที่มักเรียกว่า “ปฏิวัติสยาม” (Siam Revolution) ประเทศไทยก็ได้มีการใช้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จากวันนั้นถึงวันนี้ รวมระยะเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมาพลเมืองไทยส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยที่น้อยมาก เพราะเป็นการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตยเฉพาะโครงสร้างทางอำนาจการเมืองเท่านั้น แต่ประชาชนมิได้เป็นเจ้าของอำนาจที่แท้จริง โดยเฉพาะในช่วงที่คณะปฏิวัติทำการปกครอง (สมบัติ อารังธวงศ์, 2549 : 706) จึงอาจเป็นเหตุให้ประชาชนไม่อาจได้รับการหล่อหลอมและส่งเสริมให้ได้รับความรู้ความเข้าใจต่อประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องและเท่าที่ควรจะเป็น ทำให้พลเมืองขาดความตระหนักในคุณค่าของประชาธิปไตยที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีเสรีภาพ และมีอำนาจที่จะเลือกบุคคลที่จะมาปกครองตนในฐานะที่ตัวเองเป็นเจ้าของอำนาจ

แม้ว่าที่ผ่านมาพลเมืองไทยเริ่มมีความสนใจและมีการพัฒนาสู่ความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นถ้าเทียบกับในอดีต แต่ก็ยังดูเหมือนว่าการพัฒนาทางการเมืองของพลเมืองไทยก็ยังช้าอยู่มากหากเมื่อเทียบกับสภาพของสังคมโลก ซึ่งโลกาภิวัตน์นั้นก็เป็นตัวการทำให้เกิดการเข้ามาของวัฒนธรรมจากภายนอกเข้ามาสู่ภายในประเทศไทย ซึ่งนั่นก็อาจจะส่งผลทางด้านบวก ได้แก่ ส่งผลให้ตัวเลขทางเศรษฐกิจและอัตราการเติบโตของประเทศเพิ่มมากขึ้น (สุรพงษ์ ชัยนาม, 2545 : 27) แต่นั่นก็อาจจะส่งผลกระทบต่อทางด้านลบ ซึ่งทำให้พฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองของภาคพลเมืองไทยถูกกดทับด้วยทุนนิยม จนความรู้สึกละเลยและความตระหนักแห่งความเป็นไทยไม่สามารถที่จะถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้ ประกอบกับการที่ประเทศไทยจะต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน นั่นก็จะทำให้ประชาชนของประเทศเพื่อนบ้านไหลเข้ามาประเทศไทย และสังคมไทยจะกลายเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม (ณรงค์ โพธิ์พฤษานันท์, 2556 : 60) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับอำเภอเทพา จังหวัดสงขลาซึ่งเป็นอำเภอรอยต่อที่กั้นเขตแดนระหว่างจังหวัดสงขลาและจังหวัดปัตตานี โดยที่นั่นก็มีความผสมผสานระหว่างไทยพุทธกับไทยมุสลิมเชื้อสายมลายู ซึ่งถ้าวันนี้เราไม่มีการส่งเสริมให้วัยรุ่นที่อนาคตในวันข้างหน้าพวกเขาเหล่านี้ที่จะกลายเป็นผู้ใหญ่และจะต้องนำพาประเทศชาติได้มีการตระหนักถึงความสำคัญของการเมือง ให้เข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนที่พึงควรจะต้องปฏิบัติภายใต้ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อีกไม่นานความเป็นชาติไทยอาจถูกกลืนหายไปซึ่งผลของการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของพลเมือง เพื่อที่จะส่งเสริมให้ประชาชน โดยเฉพาะวัยรุ่นนั้นได้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของหน้าที่ สิทธิ และความรับผิดชอบของประชาชนที่ควรปฏิบัติให้วัยรุ่นมีความรู้ความเข้าใจต่อระบอบประชาธิปไตยเพื่อที่จะเป็นการเสริมสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยให้มีความเข้าใจในวงกว้างมากขึ้น

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่ศึกษาถึงรูปแบบทางการเมืองที่วัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรมต้องการว่าเป็นแบบใด อีกทั้งวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด และปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ทำให้วัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรมสนใจที่จะเข้าร่วมต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าเกี่ยวข้องกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรม
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของวัยรุ่นต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่พึงประสงค์
3. เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่น

นิยามศัพท์

การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง ความเกี่ยวพันที่จะมีบทบาททางการเมืองของวัยรุ่น โดยดูจากความกระตือรือร้น และการแสดงความคิดเห็น แสดงบทบาทการเมืองในด้านต่างๆ

พหุวัฒนธรรม หมายถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งได้แก่ การดำเนินวิถีชีวิตประจำวัน ที่มีความเหมือนและความต่างจากวัฒนธรรมอื่นๆ โดยเน้นการยอมรับซึ่งกันและกัน

วัยรุ่น หมายถึง บุคคลที่มีอายุระหว่าง 18 ถึง 25 ปี ในอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา

ลักษณะการมีส่วนร่วม หมายถึง ลักษณะหรือรูปแบบของการได้เข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวพันในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรม กรณีศึกษาอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นหลัก โดยอาศัยกระบวนการและวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับผู้รู้หรือผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key-Informant) เพื่อต้องการศึกษาถึง รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรมและศึกษาทัศนคติต่อรูปแบบการเมือง เพื่อเสริมสร้างให้เกิดรูปแบบทางการเมืองที่วัยรุ่นพึงประสงค์ซึ่งทำการตรวจสอบข้อมูลโดยใช้เทคนิคสามเส้า (Triangulation Technique) เพื่อตรวจสอบข้อมูล ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. วิธีการศึกษา ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาไว้ดังนี้

1) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลและบททวนวรรณกรรมจากเอกสารโดยผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่มีอยู่ชุมชน อาทิเช่น ประวัติความเป็นมา หรือกระบวนการขั้นตอนในการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการเสริมสร้างหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองและข้อมูลอื่น ๆ ได้แก่ หนังสือ บทความงานวิจัย งานวิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ และรายงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องที่สามารถนำมาสนับสนุนงานวิจัยได้

2) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เป็นการศึกษาภาคสนาม โดยยึดเอาวัยรุ่นที่มีลักษณะเข้าข่ายการมีความสนใจต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ระบุโดยผู้สอนในสถาบันการศึกษาต้นสังกัด และหรือมีส่วนกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงบทบาททางการเมือง เมื่อได้รายชื่อมาส่วนหนึ่ง จากนั้นทำการสำรวจเพื่อให้ได้รายชื่อเพื่อการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในขั้นตอนต่อไป

3) การสัมภาษณ์บุคคลผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key - informant)

โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth) ตามแนวประเด็นคำถาม โดยเลือกเอาประเด็นที่สำคัญคือ ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้ข้อมูล ลักษณะของการได้รับอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่ การได้รับการขัดเกลาจากสถาบันศาสนา และจาก

ทางโรงเรียน ตลอดจนการเข้าร่วมในกิจกรรมที่ได้มีการจัดขึ้นในชุมชน หรือการได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากครอบครัว และทักษะที่วัยรุ่นมีต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมือง รวมทั้งอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่างๆ โดยได้บันทึก และจัดหมวดหมู่ และมีการจัดทำตารางวิเคราะห์ เป็นต้น

2. กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ

เนื่องจากการทำวิจัยเชิงคุณภาพ และกำหนดพื้นที่แบบเจาะจง เพื่อให้ได้ความหมายและลักษณะวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในสังคมพหุวัฒนธรรมในทัศนะของวัยรุ่นจึงมีวิธีการค้นหา ดังนี้

1) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ วัยรุ่นเลือกจากวัยรุ่นในพื้นที่ตามที่มีคุณสมบัติที่ได้กำหนดไว้โดยพยายามกระจายตามลักษณะวัฒนธรรม

2) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informant) ใช้การเลือกกลุ่มแบบที่เจาะจง จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองและเป็นผู้เต็มใจให้ข้อมูล ประกอบด้วย วัยรุ่นไทยพุทธ 6 คน และวัยรุ่น มุสลิม 9 ซึ่งส่วนใหญ่กำลังศึกษาที่วิทยาลัยชุมชนอำเภอเทพาสาขากการปกครองท้องถิ่น

3. แนวทางการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

จากแนวความคิดในการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองและแนวคิดกระบวนการขัดเกลาทางสังคมผ่านสถาบันครอบครัวชุมชน ศาสนาและโรงเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการที่ได้ลงพื้นที่ไปสัมภาษณ์ ความหมาย ลักษณะ และทักษะการมีส่วนร่วมทางการเมืองและรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่วัยรุ่นพึงประสงค์

4. การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ จากข้อมูลที่ได้สัมภาษณ์และการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม เพื่อเชื่อมโยงกับแนวคิด ทฤษฎี และการศึกษาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับบริบทที่สอดคล้องกับเนื้อหา โดยใช้การวิเคราะห์แบบ (Successive approximation) ในการแยกหมวดหมู่ จัดกลุ่มข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามคำพูด จัดให้อยู่ตามประเด็นคำสำคัญในการศึกษา ตีความภายใต้บริบท (Interpretation) และทำความเข้าใจกับความหลากหลายของข้อมูลที่ได้มา เพื่อให้ทราบถึงทัศนะของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรม ที่ผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมและการขัดเกลาทางสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาลักษณะและทัศนะต่อการมีส่วนร่วมของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อให้ได้ข้อมูลนำไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่น

2. ขอบเขตพื้นที่ ได้แก่ ชุมชนที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรมคือระหว่างไทยพุทธและมุสลิม คืออำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นรอยต่อที่มีสองวัฒนธรรมหนาแน่นหรือเป็นพื้นที่ที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรมโดดเด่น

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรม: กรณีศึกษา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นวัยรุ่นที่มีความสนใจทางการเมืองทั้งหมดจำนวน 15 ราย มาประมวลเป็นหมวดหมู่ เกี่ยวกับทั้งข้อมูลพื้นฐาน ทัศนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และปัจจัยที่ส่งผลทั้งด้านครอบครัว ศาสนา สังคม สถาบันการศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในสังคมพหุวัฒนธรรม ทัศนะของวัยรุ่นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่พึงประสงค์ และแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่น และได้สังเกตบริบทและพฤติกรรมทางสังคมและการเมืองของผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมและอาศัยอยู่ในอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ตั้งแต่เกิด พบว่าในจำนวน 15 คนเป็น

อิสลาม (ร้อยละ 60.00) เป็นพุทธ (ร้อยละ 40.00) เกินครึ่งหนึ่งเป็นเพศชายและศาสนาอิสลาม อายุเฉลี่ยอยู่ที่ 22 ปี สถานภาพโสด มีอาชีพเป็นนักศึกษาเป็นหลัก การศึกษาปริญญาตรี

1. ทักษะการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ในส่วนทักษะการมีส่วนร่วมของวัยรุ่นจากการศึกษาแบ่งออกเป็น ความหมายของการมีส่วนร่วม บทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการสนับสนุนการมีส่วนร่วมจากสถาบันทางสังคม จากการศึกษาพบว่าในทัศนะของวัยรุ่นการให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง บทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการสนับสนุนการมีส่วนร่วมจากสถาบันต่างๆทางสังคมมีดังนี้

ความหมายการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทัศนะของวัยรุ่นทุกคนให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไปในทางเดียวกันคือ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง (ร้อยละ 100.00) เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด แต่ผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่าแม้จะเป็นการมีส่วนร่วมที่สำคัญ ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันแต่ก็เป็นมีส่วนร่วมในระยะเวลานั้นๆตอนลงคะแนนเสียงใช้สิทธิเท่านั้น รองลงมาให้ความหมายว่าเป็นการพูดคุยประเด็นทางการเมือง (ร้อยละ 53.00) เป็นการมีส่วนร่วมที่วัยรุ่นคิดว่าเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้ตลอดเวลาแต่ส่วนใหญ่เป็นการพูดคุยในวงแคบภายในครอบครัวหรือกลุ่มสังคมที่มีความใกล้ชิดกันเท่านั้น ส่วนที่น้อยและยังไม่ค่อยเกิดขึ้นมากนักคือการประท้วงหรือแสดงออกทางการเมืองเพราะเกรงกลัวต่ออันตรายจากฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง

การแสดงบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่าเกินครึ่งมีการแสดงบทบาททางการเมืองให้ความรู้ทางการเมืองแก่บุคคลอื่น (ร้อยละ 66.66) จะเป็นไปในลักษณะการพูดคุยให้ความรู้แก่บุคคลที่ใกล้ชิดอย่างเดียวนั้นก็เพราะว่าการพูดคุยให้ความรู้เป็นรูปแบบที่กระทำได้ง่ายและสะดวกที่สุด รองลงมาจะแสดงบทบาททั้งให้ความรู้และขับเคลื่อนพร้อมกัน ซึ่งนอกจากจะพูดคุย ให้ความรู้ แลกเปลี่ยนประเด็นทางการเมืองแล้วยังโน้มน้าวให้บุคคลอื่นคล้อยตามในสิ่งที่ตนคิด แต่ส่วนใหญ่ไม่กล้าที่จะเป็นผู้ที่ให้การสนับสนุนนั้นเพราะเกรงกลัวต่ออันตราย

การสนับสนุนการมีส่วนร่วมจากสถาบันทางสังคมในทัศนะของวัยรุ่นจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญพบว่า หลักๆ มี 5 สถาบันทางสังคมได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ชุมชน สถาบันการปกครอง และศาสนา ซึ่งสถาบันที่มีอิทธิพลมากที่สุดในทัศนะของวัยรุ่นคือครอบครัว และโรงเรียน ซึ่งบุคคลในครอบครัวมีความใกล้ชิดและเป็นสถาบันแรกที่ปลูกฝังทุกๆคำสอน ค่านิยม และความเชื่อ จึงเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลมากที่สุดส่วนใหญ่ผ่านทางผู้นำครอบครัว รองลงมาเป็นโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา โดยผ่านการให้ความรู้และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2. ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่น

ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นศึกษาออกเป็น 3 ด้าน ซึ่งได้แก่ลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่น และทัศนะต่อบรรยากาศการมีส่วนร่วมทางการเมืองดังนี้

ด้านลักษณะของการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่าวัยรุ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยเคยมีการชักชวนให้คนในชุมชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งพร้อมทั้งพูดคุยแลกเปลี่ยนประเด็นทางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ตลอดจนไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งที่ผ่านมาด้วยตระหนักและรู้ถึงผลของการไปใช้สิทธิว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและจะส่งผลต่อตัวเองและชุมชน แต่ทั้งนี้ถ้าเป็นการแสดงออกในลักษณะการเคลื่อนไหวทางการเมืองก็อาจจะยังมีความหวาดกลัวต่ออิทธิพลหรือผลของฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองเพราะว่าการรณรงค์หรือการเคลื่อนไหวทางการเมืองยังเป็นอะไรที่เกิดขึ้นไม่บ่อยนัก

ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองจากผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่จะได้รับการปลูกฝังและสนับสนุนจากครอบครัวหรือประสบการณ์ของญาติที่ได้ถ่ายทอดกันมามากถึง (ร้อยละ 80.00) ทั้งนี้เพราะสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดและปลอดภัยที่สุดสำหรับการจะพูดคุยในประเด็นทางการเมืองจึงทำให้วัยรุ่นเกิดความสนใจทางการเมือง แต่ไม่รับประกันความเข้าใจอันจะนำมาสู่การตัดสินใจที่เหมาะสมกับบริบทในสังคม การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในลำดับถัดมาที่จะทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้อง ทั้งด้านสิทธิและหน้าที่ของตนในระบอบประชาธิปไตยจึงส่งผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นอย่างยิ่ง เพราะเมื่อวัยรุ่นทราบถึงผลของการมีส่วนร่วมว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนพึงกระทำและการเมืองเป็นเรื่อง

ของทุกคนรวมทั้งมีผลต่อทุกคนจึงสนใจเข้ามามีส่วนร่วม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการที่วัยรุ่นจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเรื่องเศรษฐกิจและเรื่องปากท้องก็เป็นเรื่องที่ต้องมาอันดับแรกเช่นกัน คือถ้ามีปัญหาเศรษฐกิจวัยรุ่นน่าจะจะต้องมุ่งไปที่เรื่องของการทำมาหากินและอาจจะไม่สนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมหรือแสดงบทบาททางการเมือง

ด้านบรรยากาศทางการเมืองจากการศึกษาพบว่า (ร้อยละ 100.00) วัยรุ่นมีทัศนคติที่เห็นว่าบรรยากาศทางการเมืองมีส่วนสำคัญอย่างมากที่จะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะถ้าสถานการณ์บ้านเมืองปรกติ สงบ ก็จะส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมมาก เพราะประชาชนสามารถมีพื้นที่และมีช่องทางที่จะใช้สิทธิและเรียกร้องในสิ่งที่อาจจะจะเป็นปัญหาเพื่อจะให้เกิดการแก้ไข แต่ในปัจจุบันสถานการณ์บ้านเมืองไม่ได้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนไม่มีพื้นที่และไม่มีสิทธิที่จะแสดงออกหรือเรียกร้องในสิ่งที่ประชาชนต้องการ ส่วนเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมต่างๆในชุมชนที่มีผลให้เกิดการเข้าไปมีส่วนร่วมนั้นแทบไม่มีผลเลย

3. ทัศนคติของวัยรุ่นต่อลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่พึงประสงค์

1) วัยรุ่นต้องการพื้นที่และช่องทางเพื่อใช้ในการแสดงออกทางการเมือง (เช่น อาจจะเป็นรูปแบบการเปิดเวทีให้เยาวชนและวัยรุ่นเข้าร่วมเสวนาแลกเปลี่ยนประเด็นเกี่ยวกับการเมือง เพราะในปัจจุบันยังไม่มีพื้นที่ที่ภาครัฐเปิดให้กับเยาวชนและวัยรุ่นเพื่อใช้แสดงออกอย่างทั่วถึงและเป็นรูปธรรม

2) การเลือกตั้งยังเป็นสิ่งที่วัยรุ่นเชื่อว่าเป็นการมีส่วนร่วมที่สำคัญอย่างหนึ่งในระบอบประชาธิปไตยเพราะเป็นวิธีการให้ได้มาซึ่งผู้แทนของประชาชนที่แท้จริง เพื่อที่จะสามารถเข้าไปเป็นตัวแทนแก้ปัญหาต่างๆให้กับประชาชน

3) การมีส่วนร่วมในการเลือกผู้ปกครองระดับท้องถิ่นด้วยตนเอง เช่นเลือกนายอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดของตน เพราะเชื่อว่าถ้าได้ตัวแทนที่มาจากท้องถิ่นนั้นๆ มาปกครองและแก้ปัญหาย่อมดีกว่า ผู้ที่มาจากภายนอก เพราะสามารถที่จะเข้าใจและมุ่งเน้นถึงการปัญหาในพื้นที่ มากกว่าจะสนองตอบแต่นโยบายจากส่วนกลาง

4. แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในส่วนต่างๆดังนี้

1) ครอบครัว สถาบันครอบครัวมีส่วนอย่างมากที่ได้ช่วยในการสร้างจิตสำนึกทางการเมืองให้กับสมาชิก จึงควรปลูกฝังให้วัยรุ่นเห็นความสำคัญของการเมือง โดยผ่านทางบุคคลในครอบครัว

2) โรงเรียน มีส่วนในการให้ความรู้และควรจะบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองลงในหลักสูตรตั้งแต่ระดับพื้นฐานเพื่อจะได้ซึมซับ

3) ชุมชนยังมีส่วนสนับสนุนค่อนข้างน้อย จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองขึ้นมา เพื่อให้เกิดค่านิยมให้วัยรุ่นในการหวงแหนสิทธิของตน

4) ศาสนา มีส่วนสนับสนุนค่อนข้างต่ำ จำเป็นต้องปลูกฝังเรื่องความดีหรือสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นบรรทัดฐานในการเลือกผู้นำที่ดี

5) หน่วยงานทางการปกครองมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ ค่านิยมและพฤติกรรมทางการเมือง เพราะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงโดยการดำเนินงานต่อเนื่อง ซึ่งอาจจะผ่านทางนโยบายต่างๆ

5. ปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่นในด้านต่างๆ

1) การศึกษา ที่ยังไม่ทั่วถึงโดยเฉพาะในหมู่บ้านที่ห่างไกลทำให้ยังมีวัยรุ่นอีกจำนวนมากที่ไม่ได้รับการศึกษาในภาคบังคับ จึงทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมือง และขาดความตระหนักต่อหน้าที่พลเมืองที่ทุกคนพึงกระทำ

2) การพนันฟุตบอลแพร่หลาย ยาเสพติด และการดื่มน้ำใบบระท่อมในหมู่วัยรุ่นในจังหวัดภาคใต้ที่แพร่หลายในปัจจุบันทำให้วัยรุ่นขาดความกระตือรือร้น ทำตัวนิ่งเฉยขาดความสนใจในเรื่องบ้านเมืองจนกระทั่งกลายเป็นปัญหาทางสังคม

3) สภาพเศรษฐกิจครอบครัว รายได้ไม่พอเลี้ยงชีพทำให้วัยรุ่นสนใจแต่เรื่องปากท้องและทำงานเป็นอันดับแรก จนมองเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องรอง

4) เกรงกลัวอันตราย จนไม่กล้าเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆทางการเมือง เพราะกลัวจะต้องเป็นเป้าหมายของฝ่ายตรงข้าม

อภิปรายผล

ในการอภิปรายผลจะขอตั้งประเด็นที่สำคัญที่ตอบต่อวัตถุประสงค์หลักและนำไปสู่ข้อเสนอแนะประกอบไปด้วย

ประเด็นที่คณะกรรมการมีส่วนร่วมนั้น จากการศึกษาพบว่า แทบจะทั้งหมดตอบไปในทิศทางเดียวกันว่าการมีส่วนร่วมคือการไปเลือกตั้งเพราะว่าเป็นกิจกรรมที่ทุกคนรู้สึกถึงการมีสิทธิที่จะตัดสินใจเลือกบุคคลหรือตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในฐานะตัวแทนประชาชนและเป็นกิจกรรมที่เป็นทางการ แต่กลับกันกับการพูดคุยประเด็นทางการเมืองเป็นกิจกรรมที่ไม่เป็นทางการแต่การพูดคุยประเด็นทางการเมืองสามารถที่จะแสดงออกและแสดงความคิดเห็นของตนแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นนั้นเพราะว่าเป็นกิจกรรมที่ทำให้ง่ายและไม่ถูกตีกรอบเพียงแต่ให้กากบาทเลือกตั้งเพียงอย่างเดียว วิทยุจึงแสดงบทบาททางการเมืองโดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนและให้ความรู้ทางการเมืองกับบุคคลอื่นซึ่งโดยหลักจะแลกเปลี่ยนกับคนใกล้ชิดหรือในครอบครัวเพราะเชื่อว่าเรื่องการเมืองเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน หากคุยประเด็นการเมืองกับบุคคลอื่นที่ไม่มีความสนิทกันหรือไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันก็อาจจะทำให้เกิดปัญหาได้เถียงหรือไม่พอใจกันได้ เพราะแต่ละคนย่อมเชื่อและมีอคติของตนในแต่ละเรื่อง ซึ่งสถาบันทางสังคมที่ส่งผลให้เกิดความสนใจและอยากเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองคือสถาบันครอบครัวและสถาบันทางการศึกษา โดยเฉพาะสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกและสถาบันที่มีความใกล้ชิดมากที่สุดที่จะส่งผลต่อวัยรุ่นและเยาวชนในพื้นที่แต่การให้ความรู้ของครอบครัวนั้นก็อาจจะไม่เพียงพอต่อความเข้าใจ และข้อมูลที่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมอันจะทำให้เกิดผลต่อการตัดสินใจที่เหมาะสมกับบริบท สถาบันการศึกษาที่เป็นองค์กรที่มีความน่าเชื่อถือในการให้ความรู้จึงควรจะเข้ามาให้ความรู้หรือจัดกิจกรรมอย่างถูกต้องประกอบกับองค์กรภาครัฐที่จะต้องจัดประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้และมีการถ่ายทอดข่าวสารเพราะเป็นตัวกระตุ้นทำให้วัยรุ่นเกิดความสนใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง สอดคล้องกับการศึกษาของ กมล เข็มนาจิตร (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ข่าวสารมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากข่าวสารเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ทำให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยส่งเสริมทำให้ประชาชนมีส่วนร่วม

ในส่วนของลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองวัยรุ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้แทบทั้งหมดเคยพูดคุยประเด็นทางการเมืองทั้งยังเคยชักชวนบุคคลอื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รวมถึงไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งที่ผ่านมาเพราะรู้ถึงความสำคัญและตระหนักถึงผลของการไปเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของทุกคน เพราะหากตนไม่ไปใช้สิทธิก็อาจทำให้ผลการเลือกตั้งเปลี่ยนไป กล่าวคือได้บุคคลที่ตนไม่สนับสนุนก็เป็นได้ ซึ่งในจังหวัดชายแดนภาคใต้เน้นการเมืองระดับท้องถิ่นนักการเมืองมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากอีกทั้งชาวบ้านก็จะคล้อยตามกับหัวหน้าหรือผู้นำของตน จึงเกิดเป็นปัญหาทางด้านการซื้อเสียงทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันในเวลาต่อมาหลังจากเข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง ส่งผลให้การพัฒนาเกิดความล่าช้าเนื่องมาจากมีการทุจริตของคอร์รัปชัน แต่ประชาชนก็ไม่กล้าที่จะออกมาเรียกร้องหรือเคลื่อนไหวทางการเมือง เพราะเกรงกลัวต่ออิทธิพลของนักการเมืองและหัวหน้าคนฝ่ายตรงข้ามที่อาจจะทำอันตรายได้ อีกทั้งความปลอดภัยของตนเองและครอบครัวเป็นสิ่งที่ชาวบ้านต้องคำนึงก่อนเป็นอันดับแรก แม้ว่าปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้อยากเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองจะมาจากการปลูกฝังและสนับสนุนมาจากครอบครัวก็ตาม ทั้งนี้สถาบันครอบครัวมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมการเข้าไปมีบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากเพราะมีความใกล้ชิด และปลอดภัยจึงสามารถพูดคุยประเด็นการเมืองกันได้ง่าย แต่ก็ไม่สามารถรับประกันถึงความเข้าใจที่ถูกต้องทางการเมือง เศรษฐกิจก็ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะเป็นตัวชี้วัดถึงการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะถ้าเศรษฐกิจแย่ก็จะส่งผลต่อฐานะทางครอบครัววัยรุ่นก็จะหันไปสนใจเรื่องปากท้องและการทำงานเป็นอย่างแรกและไม่สนใจต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประกอบกับถ้าบรรยากาศทางการเมืองรับชาติไม่ปรกติ ไม่เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย ก็จะทำให้วัยรุ่นไม่มีพื้นที่ในการแสดงออกหรือเรียกร้องในสิ่งที่ปัญหาเพื่อให้เกิดการแก้ไขได้เลย

ลักษณะการมีส่วนร่วมที่พึงประสงค์ในทัศนะของวัยรุ่น

1) วัยรุ่นต้องการพื้นที่เพื่อใช้ในการแสดงออกทางการเมือง ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีการรับข้อมูลข่าวสารสามารถเข้าถึงได้ง่ายและส่งต่อได้อย่างรวดเร็ว แต่ในมุมมองประเด็นการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองยังอยู่ในพื้นที่จำกัดและไม่สามารถสะท้อนไปยังผู้มีอำนาจโดยตรง ภาครัฐจึงควรจะต้องเปิดพื้นที่ให้วัยรุ่นได้แสดงออกหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเป็นรูปธรรม

2) การเลือกตั้งเป็นสิ่งที่วัยรุ่นเชื่อว่าเป็นการมีส่วนร่วมที่สำคัญอย่างหนึ่งในระบอบประชาธิปไตยเป็นวิธีการให้ได้มาซึ่งผู้แทนของประชาชนที่แท้จริง เพราะเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นรูปธรรมที่ทุกคนมีสิทธิ และเท่าเทียมกัน จึงส่งผลให้วัยรุ่นได้ออกมาใช้สิทธิและเป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมือง

3) การมีส่วนร่วมในการเลือกผู้ปกครองระดับท้องถิ่นด้วยตนเอง เช่นเลือกนายอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดของตน เพราะปัจจุบันตำแหน่งผู้ปกครองมาจากการแต่งตั้งข้าราชการมาจากส่วนกลางและมีการโยกย้ายและปรับเปลี่ยนกันอยู่เสมอจึงอาจจะก่อให้เกิดความไม่ต่อเนื่องและไม่เข้าใจปัญหาในบริบทชุมชน วัยรุ่นเชื่อว่าถ้าได้ตัวแทนที่มาจากท้องถิ่นนั้นๆมาปกครองและแก้ปัญหาอย่างเต็มที่กว่าผู้ที่มาจากภายนอก เพราะสามารถที่จะเข้าใจและมุ่งเน้นถึงการปัญหาในพื้นที่ มากกว่าจะสนองตอบแต่นโยบายจากส่วนกลาง

ประเด็นที่น่าสนใจจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพบว่ามีการกล่าวถึงบทบาทของเยาวชนสตรีมุสลิมต่อเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองว่ามีพัฒนาการที่สตรีมุสลิมจะให้ความสนใจกับการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ซึ่งสถาบันที่มีส่วนในการส่งเสริมให้สตรีมุสลิมสนใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นอย่างมากคือสถาบันครอบครัว โดยสถาบันครอบครัวนับว่าเป็นสถาบันแรกที่ถ่ายทอดความรู้ประกอบกับปลูกฝังความเชื่อต่างๆโดยผลการศึกษาจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญนั้นพบว่ามากถึง (ร้อยละ 80.00) ที่ได้การปลูกฝังและถ่ายทอดความรู้ทางการเมืองมาจากสถาบันครอบครัวและบุคคลใกล้ชิดซึ่งส่งผลให้สตรีมุสลิมมีความกระตือรือร้นที่อยากจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง นั้นย่อมเป็นสิ่งที่ดีที่จะทำให้สตรีมุสลิมมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆทางการเมืองมากขึ้น จึงเป็นสิ่งที่ควรตระหนักและให้การส่งเสริมเป็นอย่างยิ่งเพื่อจะก่อให้เกิดความสงบและไม่เกิดปัญหาในสังคม ประกอบกับอีกทั้งในรัฐธรรมนูญก็ได้ให้ความสำคัญกับสิทธิและความเสมอภาคที่ได้บัญญัติไว้ในหมวด 3 สิทธิเสรีภาพของชนชาวไทย มาตราที่ 27 กล่าวว่าบุคคลมีความเสมอภาค ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) ดังนั้นกล่าวได้ว่าถ้าสตรีมุสลิมยังเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้นก็จะทำให้พัฒนาการการเมืองในพื้นที่ที่พหุวัฒนธรรมมีการเติบโตมากขึ้น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการที่สตรีมุสลิมได้รับข้อมูลข่าวสาร และการปลูกฝังจากทางสถาบันครอบครัวและส่งผลทำให้สตรีมุสลิมอยากเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองหรือแสดงออกทางกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ นั้น สถาบันครอบครัวก็ยังมีข้อจำกัดในการให้ความรู้ที่เป็นระบบ ทันสมัย และรอบด้านซึ่งอาจจะกลายเป็นสร้างปัญหาในมุมมองกลับได้ดังนั้นในสังคมพหุวัฒนธรรมข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ทันสมัย เป็นระบบ ควรมีการจัดการซึ่งองค์กรที่น่าจะให้ความรู้ทางการเมืองที่น่าจะเหมาะสมและน่าจะสร้างความมั่นใจได้ดีแห่งหนึ่งก็คือสถาบันทางการศึกษาเนื่องจากครอบครัวที่เยาวชนรับมาถึง (ร้อยละ 80.00) จากการศึกษาอาจจะไม่เป็นระบบมากนักและอาจจะมียุติเข้ามาในการสอนและถ่ายทอดไปยังเยาวชนดังนั้นคิดว่าเป็นบทบาท ส่วนรูปแบบจะจัดอย่างไรควรมีการวิจัยต่อไปอย่างจริงจัง เพื่อที่จะเหมาะสมกับสตรีมุสลิมหรือสตรีเยาวชนซึ่งอยู่ในพื้นที่พหุวัฒนธรรมที่ต้องเรียนรู้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองในสังคมพหุวัฒนธรรมทำให้ทราบถึงความเข้าใจของวัยรุ่นในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ต่างก็ได้รับมาจากครอบครัวและมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นเหมือนกัน แม้ว่ามีความแตกต่างกันทางด้านของศาสนา

ข้อเสนอแนะ

รัฐบาลควรมีนโยบายส่งเสริมให้วัยรุ่นได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาททางด้านการเมืองมากขึ้น โดยอาจถ่ายทอดไปยังหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ให้เทศบาลให้ความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วม บทบาท ทางการเมือง เพื่อให้เกิดการสนองรับนโยบายเพื่อให้วัยรุ่นสามารถเข้าถึงได้ง่าย และทำให้มีความรวดเร็วในการปฏิบัติงานตามนโยบาย ตลอดจนในภาคส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะโรงเรียนที่มีส่วนในการปลูกฝังโดยการให้ความรู้ในด้านของ สิทธิ หน้าที่ เพื่อวัยรุ่นจะได้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่นิ่งเฉยหรือมองว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ใช่เรื่องของตน ประกอบกับสถาบันทางสังคมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก การมีส่วนร่วมทางการเมืองแก่วัยรุ่นซึ่งสถาบันการศึกษาควรที่จะจัดรูปแบบการให้ความรู้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่จะจัดในรูปแบบใดนั้นควรมีการวิจัยเพิ่มเติมอย่างจริงจัง

เอกสารอ้างอิง

- กมล เข็มนาจิตร์. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดเพชรบูรณ์. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 8(17): 80-89.
- ณรงค์ โพธิ์พุกขานันท์. (2556). *อาเซียนศึกษา*. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สมบัติ อารังธัญญวงศ์. (2549). *การเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- สุรพงษ์ ชัยนาม. (2545). *อาเซียนในสหัสวรรษใหม่*. กรุงเทพฯ: เต็มร้อย

Translated Thai References

- Chainam, Surapong. (2002). *ASEAN in the New Millennium*. Bangkok: Tem Roy. (in Thai).
- Khemnachit, Kamol. (2014). Factors Affecting Participation of Resident in the Area of Sub district Administrative Organizations in Petchaboon Province. *Journal of Thonburi University*, 8(17)80-89. (in Thai).
- King Prajadhipok's Institute. (2017). *Constitution of The Kingdom of Thailand 2017*. Bangkok: Cabinet and Royal Gazette Publishing Office. (in Thai).
- Phruksananan, Narong. (2013). *ASEAN Studies*. Bangkok: McGraw-Hill. (in Thai).
- Thamrongthanawong, Sombat. (2006). *Thai Politics*. Bangkok: Sermatam. (in Thai).